

ACAWA-GR Conference Proceedings

Τόμ. 1, Αρ. 1 (2024)

Συντηρητές σε Ψηφιακό Περιβάλλον

Η Αρέθουσα τεκμηριώνει τις εργασίες συντήρησης των εκθεμάτων της

Δ. Καραμουζιάς

doi: [10.12681/acawa-grcp.7203](https://doi.org/10.12681/acawa-grcp.7203)

Η ΑΡΕΘΟΥΣΑ ΤΕΚΜΗΡΙΩΝΕΙ ΤΙΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΚΘΕΜΑΤΩΝ ΤΗΣ

Δ. Καραμουζάς¹

¹Συντηρητής αρχαιοτήτων ΕΦΑ Ευβοίας, Αρεθούσης & Κιαπέκου, 34100, Χαλκίδα

Με την κατασκευή του συγκροτήματος Αρέθουσα [1], δηλαδή του Νέου Αρχαιολογικού Μουσείου Χαλκίδας, των γραφείων, των εργαστηρίων συντήρησης και της κεντρικής αποθήκης της ΕΦΑ Ευβοίας και μέρος της μόνιμης έκθεσης το έτος 2015, ξεκινά να υλοποιείται η μουσειολογική [2] και μουσειογραφική εγκεκριμένη μελέτη και όλες εκείνες οι εργασίες της μόνιμης έκθεσης που ολοκληρώνεται στο τέλος του 2020. Για την τελική επιλογή των περίπου 850 εκθεμάτων υπήρχε μια μεγαλύτερη δεξαμενή από 1700 αντικείμενα, που κάθε ένα από αυτά διέθετε καταγεγραμμένα τα δικά του χαρακτηριστικά, όπως: αριθμός Μουσείου Χαλκίδας, φωτογραφία, προέλευση, θέση, χρονολογία, βιβλιογραφία κ. α., ταξινομήση σε πρόγραμμα Microsoft Access η οποία είχε πραγματοποιηθεί τα έτη 2011-13, συμβάλλοντας τόσο στο σχεδιασμό, όσο και στην υλοποίηση της έκθεσης. Το γεγονός αυτό αποτέλεσε ένα από καλύτερα εργαλεία διαχείρισης συνολικά των εκθεμάτων βοηθώντας, τη συγκέντρωση, ταξινόμηση, συντήρηση, επαγγελματική φωτογράφιση, τοποθέτηση, δηλαδή όλων εκείνων των πεδίων που εξυπηρέτησαν τις δεδομένες, αλλά και τις μελλοντικές απαιτήσεις [3], της ΕΦΑ Ευβοίας.

Από την άλλη μεριά στον τοπικό διακομιστή της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας μπορεί κανείς να διατρέξει σε φακέλους περίπου όλων των εκθεμάτων που δείχνουν εργασίες πριν κατά τη διάρκεια και το τέλος της συντήρησής των, αλλά και εκείνων που αφορούν την απόσπαση, μεταφορά και επανατοποθέτησή τους στη νέα τους θέση στο Μουσείο. Όσο αφορά τα δελτία συντήρησης των αντικειμένων επεξεργάστηκαν σε πρόγραμμα Microsoft Office Excel με διαφορετικές πληροφορίες, κοινές όμως για κεραμικά, μεταλλικά και μαρμάρινα αντικείμενα, με δυνατότητα γρήγορης αναζήτησης. Κάθε ένα από αυτά, απαρτίζεται από στοιχεία ταυτότητας, τεχνολογίας κατασκευής, προηγούμενες επεμβάσεις συντήρησης, κατάσταση διατήρησης, σχεδιαστική τεκμηρίωση της παθολογίας του αντικειμένου, τις επεμβάσεις συντήρησης και τις προτεινόμενες περιβαλλοντικές συνθήκες. Η καταγραφή [4] υλοποιείται με τη μορφή πολλαπλών επιλογών [5]. Σημαντική παράλληλα συμβολή αποτελεί το επαγγελματικό, φωτογραφικό και οπτικοακουστικό αρχείο των εκθεμάτων, αλλά και επιλεγμένων γεγονότων όπως η απόσπαση και εκ νέου τοποθέτηση γλυπτών ιδιαίτερου βάρους.

Οι ιδανικές συνθήκες διατήρησης τόσο των εκθεμάτων όσο και του αποθηκευτικού υλικού, επιτυγχάνεται με κεντρικό σύστημα διατήρησης BMS (Building Management System) της θερμοκρασίας και της σχετικής υγρασίας σε όλους τους χώρους του Μουσείου. Ιδιαίτερα είναι εξοπλισμένες με αυτόνομο σύστημα υποβοηθούμενου μηχανικά, οι προθήκες της έκθεσης με μεταλλικά αντικείμενα, της προθήκης του υφάσματος από το Λευκαντί, καθώς και της ντουλάπας φύλαξης μεταλλικών αντικειμένων στην αποθήκη του Μουσείου. Ειδικά για τον έλεγχο θερμοκρασίας και σχετικής υγρασίας υπάρχει φορητό καταγραφικό [6] το οποίο είναι προγραμματισμένο να λαμβάνει μετρήσεις ανά 8 ώρες, για πολύ μεγάλα χρονικά διαστήματα, να τις αποθηκεύει ηλεκτρονικά και να ελέγχει την ορθότητα των θερμοδρογράφων.

Είναι σημαντικό γεγονός οι εργασίες συντήρησης των εκθεμάτων να αποτυπώνονται και να αποθηκεύονται σε ψηφιακή μορφή. Όταν το πλήθος όλων των εργασιών ταξινομείται μέσα από την οργάνωση συνεισφέρονται πολλά πλεονεκτήματα τόσο στο έργο τέχνης, όσο και στον συντηρητή του μέλλοντος.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- [1] Π. Καλαμαρά κ.ά. 2015, Η πόλη της Χαλκίδας, ΕΦΑ Ευβοίας, ΥΠΠΟΑ, σελ. 71
- [2] Αρχαιολογικό Μουσείο Χαλκίδας “Αρέθουσα”, 2015, Χαλκίδα, www.culture.gov.gr/DocLib/MOYSEIOLOGIKI_KEIMENO.pdf
- [3] Μ. Σταυρόπουλος, Συγκριτική Εφαρμογή δομών δεδομένων, ως προς τις οντότητες περιεχομένου, 2019, ΑΠΘ Μεταπτυχιακή εργασία, σελ. 147
- [4] Μ. Χατζηδάκη, Η αναγκαιότητα της τεκμηρίωσης των εργασιών συντήρησης. Η τεκμηρίωση της συντήρησης και η συντήρηση της τεκμηρίωσης. Συντήρηση και έκθεση συντηρημένων έργων, Ημερίδα 29.1.2003, 2005, ΥΠΠΟΤ, Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο.
- [5] Δ. Καραμουζάς, Οι Ευβοϊκές αρχαιότητες παίρνουν θέση στην Αρέθουσα. Συντήρηση εκθεμάτων στο νέο αρχαιολογικό μουσείο Χαλκίδας, 2019 (υπό έκδοση), Διημερίδα 30-31 Οκτωβρίου 2019, ΕΦΑ Ευβοίας, ΥΠΠΟΤ
- [6] Tiny tag plus 2 (-25 σε +85°C, 0 σε 100% RH)